

ECONOMICS AND MANAGEMENT OF ENTERPRISES

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-243-2-9>

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

FORMATION OF STRATEGIC MANAGEMENT SYSTEM OF ENTERPRISE DEVELOPMENT

Бен Брахім Алаа

*здобувач кафедри аналітичної економіки та менеджменту
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ
м. Дніпро, Україна*

*Науковий керівник: **Кокоріна В. І.***

*старший викладач кафедри аналітичної економіки та менеджменту
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ
м. Дніпро, Україна*

Ben Brahim Alaa

*Student at the Department of Analytical Economics and Management
Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs
Dnipro, Ukraine*

*Research Supervisor: **Victoria Kokorina***

*Senior Lecturer at the Department of
Analytical Economics and Management
Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs
Dnipro, Ukraine*

Однією із особливостей сучасного менеджменту як наукового підходу у виробничо-економічній діяльності суб'єктів ринків є обґрунтування управлінських рішень. Від їх ефективності залежать досягнення встановлених цілей, раціональне використання стратегічних ресурсів, продуктивність праці, мотивація персоналу та інші аспекти управління. Результати і наслідки прийняття управлінських рішень є головними критеріями оцінки системи менеджменту.

Управління розуміють як цілеспрямований організаційний вплив на діяльність організації (підприємства) в умовах ринку для досягнення встановлених цілей і отримання прибутку. Ефективне управління передбачає сукупність управлінських рішень, що забезпечують на всіх стадіях життєвого циклу організації (підприємства) розвиток потенціалу.

У науковій літературі також досліджують поняття «управління розвитком». Так, автор В. Василенко [1] дотримується думки, що воно полягає у виявленні шляхів досягнення нових цілей за допомогою змін у структурі, складі та властивостях елементів підприємства як системи. В іншому аспекті, зміст управління розвитком асоціюють з виведенням системи з нестійкого стану, фіксуванням «слабких сигналів» та із забезпеченням переходу до іншого стану [2].

Управління розвитком забезпечує відповідність внутрішньо організаційних змін вимогам середовища, а також створення умов для успішного перетворення складу і структури елементів внутрішнього середовища підприємства і визначення способів здійснення вказаних змін [3].

Відповідно до розглянутих аспектів окремих типів менеджменту, можна підсумувати, що механізм стратегічного управління розвитком підприємства формується під впливом принципів і вимог стратегічного й антикризового управління, управління ризиком та життєвим циклом підприємства (рис. 1).

Стратегічне управління розвитком підприємства визначається як цілеспрямований процес щодо створення необхідних умов для кількісно-якісних перетворень та координації дій, спрямованих на попередження формування і усунення протиріч, які виникають у внутрішньому середовищі та внаслідок його взаємодії з зовнішнім середовищем. Також як певна система, де метою підприємства є забезпечення формування і дієвості власне стратегічного управління.

Зауважимо, що менеджмент має ґрунтуватися на науковому підході до управління економічними системами. Не тільки інтуїція, розрахунок ефективності від проведених операцій, але й знання, а також застосування законів і принципів розвитку підприємства сприяє адекватному реагуванню на зміни у зовнішньому середовищі.

Рис. 1. Формування теоретичних засад стратегічного управління розвитком підприємства

Джерело: [4]

У теорії організацій до основних законів функціонування суб'єктів господарювання відносять [5, с. 27]:

- закон синергії, який пояснює більшу ефективність цілого, ніж добуток окремих його складових;

- закон самозбереження, що відображає спрямованість системи забезпечити свою цілісність;

- закон «найменших» проявляється у тому, що стійкість цілого визначається його найменшою частковою стійкістю (за принципом «ланцюг рветься там, де його найслабша ланка»);

- закон інформованості-впорядкованості ґрунтується на тому, що своєчасна інформація протидіє тенденції системи до дезорганізації; при цьому необхідно враховувати доцільність витрат на додаткову інформацію і її достатність;

- закон пропорційності-композиції можна описати як необхідність певного співвідношення між частинами цілого, відповідності й узгодженості цілей, спрямованих на досягнення місії;

– закон розвитку, що ґрунтується на принципах інерції, еластичності, безперервності і стабілізації.

Таким чином, наведені основні закони можна представити як зв'язку цілей управління із засобами і методами їх досягнення. Тому головним фактором забезпечення життєдіяльності підприємства є формування якісної системи менеджменту.

Розвиток управління має супроводжуватися підвищенням його ефективності. Водночас, останнє визначається зростанням потенціалу управління, тобто можливістю позитивних змін, наявністю необхідних стратегічних ресурсів і умов їх використання.

Література:

1. Василенко В. А. Менеджмент устойчивого развития предприятий : монография. Киев : Центр учебной литературы, 2015. 578 с.
2. Василенко В. О. Антикризове управління підприємством : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2003. 504 с.
3. Міщенко А. П. Стратегічне управління : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2014. 406 с.
4. Солошенко К., Вашклевич В. Інвестиційний потенціал підприємства та проблеми його оцінки. *Економіка і управління у промисловості*. 2005. Т. 2. С. 89–90.
5. Белошапка А. И. Стратегии достижения целей в бизнесе: Теория и практика. Днепропетровск : Пороги, 2003. 798 с.